

— Nem találok a nadrágot.
— Nem is volt rajtad, amikor jöttél!

Csimpánz és csavarhúzó

Az állatok értelmi képessége néha még a legjobb szakértőket is meglepi. Ezt az állítását a következő példával igazolta legutóbbi budapesti tartózkodása alatt dr. Heinrich Dathe professzor, a berlini állatkert igazgatója, a világ egyik legismertebb állatpszichológusa.

A lipcsei állatkertben két fiatal csimpánzt neveltek, egy hím és egy nőstényt. Nagyon játékos állatok voltak, a ketrecükbe tett asztallal és székekkel valóságos kizilabda-mecseket vívtak. Az izmos karok azonban olyan lendülettel dobálták a bútorokat, hogy végül is el kellett rendelni az asztal és a székek lecsavarozását a ketrecpadlójához, nehogy agyonüssék egymást vagy magukat.

A műveletet a csimpánzok a szomszéd ketrecből nézték. Amikor a munka elkészült után visszamehettek ketrecükbe és tapasztalták, hogy játékaik elmozdítottak, valóságos dühroham tört ki rajtuk. A hím azonban rövidesen megtalálta a csavarhúzót, amit az asztalhoz és a bútorokhoz is bele kellett nyugodniuk az ember akaratába. A bútorokat az asztalos újra leeresztette, de most már le is fedte a csavarfejeket, s ezzel az ügy túljutott azon a határon, amíg a csimpánz „műszaki érzéke” terjed. De az a tény, hogy ilyen megoldásra kényszerítették a teremtés koronáját, önmagában is mutatja, mekkorát téved az ember, ha „búta állatokról” beszél.

A műveletet a

ez akadály egy hímcsimpánz előtt? Acélkemény, éles körmeivel nekiállt a munkának — most már teljes célszerűséggel — és nem is hagyta abba, amíg a lerögzített bútorokat ismét jól rögzíthető labdákká vissza nem varázsolta.

Végül persze ezeknek a rendkívül értelmes állatoknak is bele kellett nyugodniuk az ember akaratába. A bútorokat az asztalos újra leeresztette, de most már le is fedte a csavarfejeket, s ezzel az ügy túljutott azon a határon, amíg a csimpánz „műszaki érzéke” terjed. De az a tény, hogy ilyen megoldásra kényszerítették a teremtés koronáját, önmagában is mutatja, mekkorát téved az ember, ha „búta állatokról” beszél.

A kudarcba azonban — úgy látszik — nem akart belenyugodni. Tovább törte a fejét és rövidesen rájött a megoldásra. Akkor a csavarhúzó már nem volt a ketrecben, de lehet-e

Postás voltam

Hat éves koromban az első pénzt mint postás kerestem. Gizike unokanővéremnek és kézbesíttem azokat a szerelmes leveleket, amelyeket egy zöldkalapos, hetykebajszú fiatalember írogatott neki. A kilenc-tornyi nagytemplom tövében, a Kossuth-kertben volt a találkánk. A fiatalember matrözblúzomban nyomta a levelet, a markomba egy fényes pénzdarabot, s aló, rohantam vele a tisztelt Címzethez. Gizike kivette blúzomból a levelet, s kaptam tőle... — nagy, kerek fekete szemű volt — egy csókot. Néhány perc múlva már loholtam vissza a válasszal. Az indulásnál Gizike ismét megcsókolt, az érkezésnél pedig újabb fényes pénzdarab csúszott a markomba.

„Postaforgalmi szolgálatom” idején könnyen megállapíthattam, hogy postásnak lenni gyönyörűség: pénz az indulásnál, csók az érkezésnél! Akkor még nem sejtettem, hogy a postás nem mindig hűszéves lányoknak kézbesít, de akadhat ugyan néhány a címzettek között, bűbajos mosolynál többet nem kaphat.

Postás szolgálatom nem sokáig tartott. Gizike férjhez ment. Nem a zöldkalapos, hetykebajszú fiatalember vette el, ő nem. Egy kövér, nagyfejű, lihegő bácsi, aki mindig

nevetett, s olyankor nagy hasa úgy járt, mint Buzgó Bálint kovácsfűjtatója. Vagyonos volt a bácsi és Gizike „úriasszony” lett. Híntón mentek az esküvőre. Csak azt nem értettem, hogy Gizike miért ugrott le a hintóról és szaladt hozzám, amikor meglátott. Felkapott, megcsókolt, szeme tele lett könnyel, mikor utottam: „Kis hűszéves postásom!” Mint postásnak ez a csók volt utolsó keresetem.

Ez már réges-régen volt. Azóta mint felnött, a postásokat szakmai szakértelemmel figyelem, bár én is csak — címzett vagyok. Elnézem, amint mennek hatalmas börtöskájukkal esőben-sárban, hóban-fagyban, hogy ide is, oda is beadjanak egy kis papírost, amire — lehet — valaki csak ennyit ír: „Szívélyesen üdvözl, Pancika!” A leveleknél igazán egyenlőség van. Az ügyvédi felszólítást, a gyermektartási per idézését vagy a halálhírt közlő levelet, táviratot éppoly igyekezettel kikézesítik, mint azt a borítékot, amiben egysoros papíros lapul csak: „Ma este várlak az állomáson, Jóska.” Neki egy fontos: eleget tegyenek a postai üzletszabályzatnak, mely szerint „... minden levél eljut a címzethez!”

A minap Szabó Anti, az én hűszéges postásom kopogtatott be hozzám. — Távirat! — mondta halokan. Arca komoly volt, pedig igen humoros ember. A táviratot felbontottam, de Anti már ekkor kiment

a szobából. Szédülés fogott el: észrevettem a távirat fekete szegélyét. Ugyan ki búcsúzik most el tőlem örökre? Erőt gyűjtöttem, belenéztem. Ez állt benne:

— Mély fájdalommal tudatjuk, hogy... né, született Szepesi Gizella 63 éves korában Sarkadon elhunyt.

A Gizike, Akinek én 40 évvel ezelőtt annyi szerelmes levelet hordtam.

Ablakom előtt elviharzott a kézbesítőm, kerékpárját akkurátosan taposva. Hátan a hatalmas börtöskájuk minden taposásnál nagyot billeg. Mennyi öröm és mennyi bánat lehet abban a táskában? Hát ilyen ez a posta? De Gizikétől sem vártam volna. Ezt érdemlem annyi szép, gyermekkori „postaszolgálatom” után? Akinek annyi levelet kézbesíttem, most tőle kézbesítenek, az is bánattal tel!

A szemben levő piroscserepes, virágoskertes házacska kapuját megzörgeti Szabó Anti. Kiszalad a kis Gyuró Erzsike. Anti átadja a levelet. Szép kacskaringós betűkből áll a címzés, közöttük tulipános virágok rárajzolva. A kis Erzsike nekiugrik a postásnak, átkarolja, megcsókolja örömeiben. Nem is a levélnek örül, inkább annak, aki írta.

Az én postásom csak áll megbívolva, akár én egykor, „postaszolgálatom” idején.

Dénes Géza

röviden

Garancia optikai szemüvegekre

Az OFOTERT új szolgáltatásait, hálózatfejlesztési intézkedéseit ismertette csütörtöki tájékoztatóján Somogyi Béla vezérigazgató. A vállalat az új optikai szemüvegekre egyéves garanciát ad. A garancia az igazításra, a rendeltetészerű használatban előforduló hibák javítására, karbantartására, az anyag feszültsége következtében eltört lencse pótlására vonatkozik. Az intézkedés évente csaknem egymillió vásárlót érint. Újdonság, hogy az amatőr fotósok ezután az előhívott negatívot műanyagdobozban, az amatőr filmek pedig orsóra tekercselve kapják meg a filmet.

Az OFOTERT az idén 6-8 újfajta fényképezőgépet hoz forgalomba.

Nádaratás. A balatoni nádaratás mostoha körülmények között takarítják be az elmúlt nyári termést. A gépeket még a nagy kiterjedésű Kis-Balatonon, a viszonylag jobbnak számító területen sem tudják használni a nagy hó miatt. A Balatoni Nádgazdasági Vállalat dolgozói térdig érő hóban, mindentüli kézi erővel váják a jó minőségű, hosszúra nőtt, vastag és egyenes szárú nádat. A levágott nád java része exportra is alkalmas, bár a külföldi érdeklődés a korábbi két esztendő slányabb termése miatt mecsnyabb.

Tsz-ek közfogása. Kölcsönös közgyűlési határozatok alapján egyesül a részkel Aranykálász és a Kossuth Termelőszövetkezet. Az Aranykálász előzőleg szanálási eljárást kért, amikor veszteségesnek ígérkezett a 1969-es esztendő. A veszteségeket részben belvízvár, részben szervezési fogyatékoságok okozták.

Esküvői meghívókból ugyancsak megnőtt a kereslet az elmúlt évben. Közel 2 ezer 600 díszes, szép kiállítású meghívót készítettek belőlük a nyomdászok a Szegedi Nyomda üzemében, elsősorban a vásárhelyi részlegben. Ez a szám tehát ugyanennyi családi ünnepet jelent. Emellett nemcsak azt érzékelteti-sejteti, hogy nőtt a házasságkötések száma, de azt is, hogy a fiatalok igyekeznek megadni a módját, ezzel is emlékeztetessé tenni a nagy eseményt.

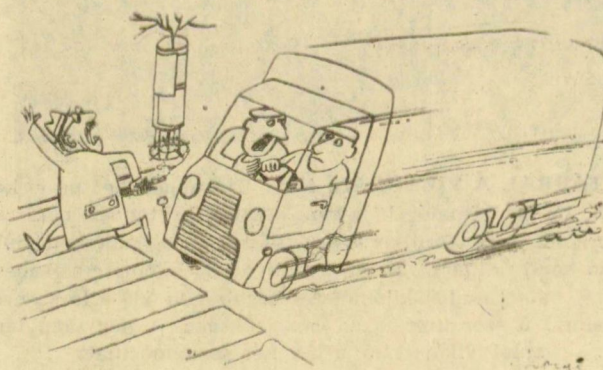
Megverte jóakaróját. Tanács Antal 32 éves, Ásotthalom, VIII. kerület 1272. szám alatti lakostól egy alkalommal külön költözött a felesége. A költözködéskor segédkezett egy férfitársam, aki a padlásra is felment holmikért. Tanács és felesége között később helyreállt a házastársi életközösség. Tanács viszont ittás állapotban tette meg a költözését, vonta az illetőt, aki felesége elköltözésekor segítkezett, mondván, hogy miért ment fel a padlásra. A szegedi járásbírósg Tanács Antalt garázdaság miatt jogerősen hat hónapi javító-nevelő munkára ítélte, tízszázalékos bér-csökkentéssel.

Gemiuni. Több új termékkel jelentkezik az idén a piacon a Tiszai Vegyikombinát. Köztük van a Gemiuni elnevezésű, két komponensű, poliuretán alapú, kopásálló parkettlakk. E rugalmas, magas fényű parkettlakk a napfény és a hő hatására nem sárgul el, nagy előnye továbbá, hogy rendkívül egyszerűen lehet felkenni a parkettra. Az új termék 1 kilogrammos csomagolásban kerül forgalomba, s egy csomag 5 négyzetméternyi parkett kezelésére alkalmas. A kereskedelem az első negyedévre 20 000 dobozzal rendelt belőle.

Sütőüzem Bordányban. A helybeli Munkásor Termelőszövetkezet sütőüzemet létesít és termékeinek — fehér kenyér, zsemle, kifli — árusítására kenyérboltot nyit Bordányban. A sütőüzem napi 8 órás műszakban üzemel majd.

Súlyos testi sértés miatt vonta felelősségre a szegedi járásbírósg Zámbo József 47 éves, Kiskundorozsma, Szélmalom utca 13. szám alatti lakost. Zámbo József vasvillával támadt a sértettre, aki együtt élt Zámbo lányával, de az elhagyta és magával vitt egy táskarádiót. Ezt akarta visszakérni a sértett, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy hosszabb időn át gyógykezelték. Zámbo bót a szegedi járásbírósg nem jogerősen négy hónapi szabadságvesztésre ítélte.

Aggódás

— Mi van veled? Ma már a harmadik nyugdíjast passzolod el?!

Negyedik házasságára készül Asta Nielsen 88 éves dán filmszínésznő. A válegényjelölt „mindössze” 70 esztendő.

Gyermekehalál. Három gyermek lelte halálát a lányok között, amikor csütörtökön tűz ütött ki egy londoni bérházban.

Hazajött a „halott”. Röviddel azután, hogy egy koppenhágai asszony fiával együtt a halottasházban felismerni vélte férje tetemét, hazajött a „halott”. Kiderült, hogy az igazi áldozat egy, a férjrel szinte halszára azonos külsejű ismeretlen férfi. A halottsbizonyítványt már kiállították — a férfi nevére.

Teherautóval Baksról

A réseken befütyül a szél

A téli utazás nem tartozik a legkedveltebb időtöltések közé. Különösen akkor nem, ha teherautóra kell felkapaszkodni. A Szegedi Épipárti Vállalat csaknem 150 dolgozója jár így be munkahelyére naponta.

A 40 kilométerre levő Baksról 27 kubikos utazik a szegedi munkahelyekre. Már december elején panaszkodtak, hogy az autóra felszerelt tető és oldalfal nem védi meg őket a havazástól, a hófúvástól. December 22-ére a vállalat lakatosai elkészítették az utolsó új bódét is. Autóbuszok egyelőre nincs, a teherautókat kell személyszállításra átalakítani. Nyáron is, télen is. Hogy ez nem jelent kis gondot, bizonyítja az újabb panasz, amelyet már lapunkhoz címeztek a munkások.

A Royal építkezésénél három baksi kubikosok találkoztam. Míg kérdézősködtem, letették a szerszámokat.

— A levelet december 30-án írták, addig minden kocsin kicserélték a falakat, tetőket...

— Ez igaz — mondja egyikük, de két hét alatt, s addig is meg kellett tenni naponta kétszer ezt az utat. Egész nap a szabadban dolgozunk, nem volt kellemes felszállni a szellős kocsira. Akkoriban voltak a nagy hidegek, hóviharak.

— Panaszra még mindig van okunk — kapcsolódik a beszélgetésbe egy másik baksi munkás —, mert az újonnan készített tető és oldalfal között háromujnyi

rés van. Eddig hiába kértük a javítást. Egy másik bódéről az ajtó is hiányzik, mert nincs hozzá sarokvas. Kisebbségek javítások ezek, de sokáig kell rá várni.

A vállalat nagy gondot fordít a meglévő gépkocsik karbantartására, ami pénzben kifejezve 680 ezer forintot jelent évente. A dolgozók első panasza után is rögtön intézkedni kezdtek. De nem elég körültekintően és nem elég korán. A fázlódo kubikosok ezt bizonyítják.

Az építőipari vállalatoknál kevés a munkaerő. Ha valahol többet ígérnek, a dolgozók átmennek oda. De nem elég a vastag boríték, a családjukról félnapokra távollevőket egy kis melegséggel kellene a munkahelyükre és lakóhelyükre szállítani. Jelentheti ezt a melegséget egyelőre egy jól megépített bódé is a teherautók tetején.

P. T.

Figyelmesség

A Centrum áruház műanyagosztályának kedves eladójaí dicséri levelében Bertha János sándorfalvi olvasónk.

Néhányforintos apró tárgyat kért az ünnepi forgatagban. Nézegette, és csak úgy magának beszélve mondta, hogy neki a kékfedelű jobban tetszene. Félnék volt nagyon, hogy ilyen apró darab

loggal okvetetlenkedik, mert sokan vásároltak még rajta kívül. „Csoda történt — írja —, edényem fedele azonnal színt váltóztatott. Látna a kislány sóvárgó pillantásom, egy másik edény fedelével kicserélte. Vannak hát udvarias kiszolgálók!”
Ugye, milyen kevés kell manapság a csodához?